

UCHWAŁA
RADY MIEJSKIEJ W TARNOWSKICH GÓRACH
z dnia .....

w sprawie przyjęcia stanowiska Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach dotyczącego dofinansowania przedsięwzięcia pn. „Wykonanie kompleksowej oceny stanu środowiska oraz opracowanie projektu planu poprawy stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym – terenie Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach

Na podstawie art. 18 ust. 1, w związku z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.), na wniosek grupy radnych Rada Miejska w Tarnowskich Górach

uchwała:

§ 1. Przyjmuje się stanowisko rekomendujące Burmistrzowi Miasta Tarnowskie Góry odmowę przyjęcia dofinansowania do czasu zapewnienia pełnego finansowania, w formie bezzwrotnego wsparcia z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, na realizację przedsięwzięcia pn. „Wykonanie kompleksowej oceny stanu środowiska oraz opracowanie projektu planu poprawy stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym – terenie Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach” w ramach Inwestycji: B3.2.1 Inwestycje w neutralizację ryzyka i rekultywację wielkoobszarowych terenów poprzemysłowych i Morza Bałtyckiego, Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności. Treść stanowiska stanowi załącznik do Uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Tarnowskie Góry oraz Przewodniczącemu Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do Uchwały Nr .....

Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach

z dnia .....

Stanowisko Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach dotyczące dofinansowania przedsięwzięcia pn. „Wykonanie kompleksowej oceny stanu środowiska oraz opracowanie projektu planu poprawy stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym – terenie Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach

10 stycznia 2025 r. (pismem znak: DLZ.543.39.2024) Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jako Jednostka wspierająca plan rozwojowy, poinformował Burmistrza Miasta Tarnowskie Góry, iż w wyniku przeprowadzonej oceny wniosek o dofinansowanie przedsięwzięcia pn. „Kompleksowa ocena stanu środowiska wraz z opracowaniem projektu planu poprawy stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym – terenie Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach” - spełnił wszystkie kryteria wyboru przedsięwzięć i uzyskał ocenę pozytywną.

Zgodnie z § 7 ust. 4 Regulaminu wyboru przedsięwzięć w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności inwestycji B3.2.1 Inwestycje w neutralizację ryzyka i rekultywację wielkoobszarowych terenów przemysłowych i Morza Bałtyckiego, po zakończeniu oceny przedsięwzięcia i zatwierdzeniu jej wyniku, w terminie nie dłuższym niż 30 dni od poinformowania wnioskodawcy o jej pozytywnym wyniku, podpisywana jest umowa o objęcie przedsięwzięcia wsparciem z planu rozwojowego przedsięwzięcia.

Niezależnie od powyższego zauważyć należy co następuje:

Włodarze wszystkich Gmin, zobowiązani do przeprowadzenia nałożonych działań naprawczych na wielkoobszarowych terenach zdegradowanych, od wielu miesięcy podejmowali szereg starań zmierzających do zapewnienia pełnego finansowania.

Zauważając bezskuteczność podejmowanych działań, a co za tym idzie brak zapewnienia pełnego finansowania koniecznych do realizacji zadań, 30 października 2024 r. Rada Miejska w Tarnowskich Górach przyłączając się do tych starań, podjęła Uchwałę Nr VII/67/2024 zawierającą w swej treści apel do władz publicznych o pilne przyjęcie odpowiednich rozwiązań finansowych.

Wyrażane jednak wielokrotnie, zarówno przez Włodarzy Gmin, na których zlokalizowane są już rozpoznane wielkoobszarowe tereny zdegradowane, jak i przez Rady Miejskie tychże gmin - prośby i apele – nie przyniosły oczekiwanego efektu.

Zarówno prowadzenie rozmów bezpośrednich (przez Burmistrza Miasta Tarnowskie Góry we współpracy z włodarzami pozostałych czterech miast: Bydgoszczy, Jaworzna, Zgierza i Tomaszowa Mazowieckiego) z przedstawicielami Ministerstwa Klimatu i Środowiska, jak i pisemne prośby i apele kierowane do innych organów, w tym do Premiera Rzeczypospolitej Polskiej, Ministry Klimatu i Środowiska, Ministra Finansów, Ministry Funduszu i Polityki Regionalnej oraz Prezes Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – nie pomogły w rozwiązaniu problemu.

Bezowocność podjętych starań została ostatecznie wyrażona w piśmie z 31 stycznia 2025 r. Pani Anity Sowińskiej - Podsekretarz Stanu Ministerstwa Klimatu i Środowiska. Pismo to było wyrazem potwierdzenia wcześniejszego, negatywnego stanowiska Ministra Finansów. Wskazano w nim, iż z uwagi na „*sytuację budżetu państwa i procedurę nadmiernego deficytu, brak jest możliwości przeznaczenia dodatkowych środków z budżetu państwa na sfinansowanie podatku Vat dla realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego inwestycji na WTZ finansowanych z KPO*”.

W konsekwencji powyższego, niekwalifikowane koszty podatku VAT od realizacji przedsięwzięcia pn. „*Wykonanie kompleksowej oceny stanu środowiska oraz opracowanie projektu planu poprawy stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym – terenie Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach*” – pokryte zostaną z budżetu Gminy Tarnowskie Góry.

Szacowany na kwotę 6 465 450 zł brutto koszt realizacji zadania, wiąże się zatem dla Gminy z wydatkiem: 1 208 986, 59 zł podatku VAT. Co istotne, poniesiony przez Gminę wydatek stanowił będzie dochód dla Skarbu Państwa.

Trzeba przy tym wskazać, że w trakcie szacowania kosztów przedsięwzięcia (I kwartał 2024 r.) założono wzrost cen. Nie jest jednak przewidywalne, na jakim poziomie ukształtują się ceny usług w postępowaniach prowadzonych w roku bieżącym i następnym.

Ponadto, trzeba mieć też na względzie, że przedstawiony projekt umowy stanowi, że „*wydatki wykraczające poza maksymalną kwotę wydatków kwalifikowanych (...), w tym wydatki wynikające ze wzrostu kosztów całkowitych realizacji przedsięwzięcia po zawarciu Umowy, są ponoszone przez OOW i są wydatkami niekwalifikowalnymi*”, co stanowić będzie dodatkowe obciążenie finansowe dla budżetu gminy.

Po analizie dotychczasowej sytuacji braku pełnego finansowania ze strony państwa dla etapu badań i wykonania dokumentacji stanowiącej projekt planu poprawy stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym oraz braku zapewnienia środków na wykonanie założeń projektowych w terenie, Rada Miejska w Tarnowskich Górach (wobec spójnego stanowiska pozostałych władarzy miast z WTZ) podziela stanowisko Burmistrza Miasta Tarnowskie Góry co do braku podstaw inwestowania środków gminy w przedsięwzięcie, które nie posiada gwarancji bezpośredniej możliwości realizacji jego wyników w terenie, co na chwilę obecną rodzi ryzyko utraty środków wydanych na sporządzenie dokumentacji, która bez możliwości jej realizacji ulegnie dezaktualizacji.

Tym samym Rada Miejska w Tarnowskich Górach rekomenduje Burmistrzowi Miasta Tarnowskie Góry odmówić przyjęcia dofinansowania na realizację przedsięwzięcia pn. „*Wykonanie kompleksowej oceny stanu środowiska oraz opracowania projektu planu poprawy stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym – terenie Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach*” do czasu zapewnienia pełnego finansowania zadań związanych z poprawą stanu środowiska wynikających z ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o wielkoobszarowych terenach zdegradowanych.

Rada Miejska w Tarnowskich Górach w pełni podziela (wyrażone w piśmie z 6.02.2025 r. skierowanym do Podsekretarz Stanu Pani Anity Sowińskiej) stanowisko Burmistrza Miasta Tarnowskie Góry, odmawiające podpisania umowy dotacyjnej – do czasu zapewnienia pełnego finansowania zadania.

Nie zgadzając się z nakładaniem na mieszkańców miasta odpowiedzialności finansowej za niezawiniony przez nich stan rzeczy, Rada Miejska w Tarnowskich Górach ponownie zauważa, iż to Państwo Polskie – jako założyciel zakładów chemicznych – odpowiedzialne jest za szkody środowiskowe poczynione przez te zakłady.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 poz. 1465 ze zm.) do właściwości rady gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej.

31 lipca 2024 r. Rada Miejska w Tarnowskich Górach podjęła Uchwałę Nr IV/38/2024 *w sprawie przyjęcia do realizacji zadań związanych z wykonaniem kompleksowej oceny stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym – terenie Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach i opracowaniem projektu planu poprawy stanu środowiska na tym terenie oraz złożenia wniosku o dofinansowanie.*

Biorąc pod uwagę brak zapewnienia do chwili obecnej pełnego finansowania zadania (w kwocie brutto) oraz w dalszej perspektywie ryzyko utraty wydanych środków na sporządzenie dokumentacji, która bez możliwości jej realizacji ulegnie dezaktualizacji), uzasadnionym staje się przyjęcie odmowy dofinansowania zadania pn. „Wykonanie kompleksowej oceny stanu środowiska oraz opracowania projektu planu poprawy stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym – terenie Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach, w ramach Inwestycji: B3.2.1 Inwestycje w neutralizację ryzyka i rekultywację wielkoobszarowych terenów przemysłowych i Morza Bałtyckiego, Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności) do czasu zapewnienia finansowania w kwocie brutto.

Realizacja zadania w stanie obecnym, zaprzeczalaby celowości wydatkowania środków publicznych.